

У Х В А Л А
ВЕЛИКОЇ ПАЛАТИ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про закриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 2 частини першої статті 7 Закону України „Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування“

м. К и ї в
13 квітня 2021 року
№ 1-уп/2021

Справа 1-302/2019(7130/19)

Велика палата Конституційного Суду України у складі суддів:

Головатого Сергія Петровича – головуючого,
Городовенка Віктора Валентиновича,
Кичуна Віктора Івановича,
Колісника Віктора Павловича,
Кривенка Віктора Васильовича,
Лемака Василя Васильовича,
Литвинова Олександра Миколайовича,
Мойсика Володимира Романовича,
Первомайського Олега Олексійовича,
Саса Сергія Володимировича,
Сліденка Ігоря Дмитровича – доповідача,
Філюка Петра Тодосьовича,
Юровської Галини Валентинівни,

розглянула на пленарному засіданні справу за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 2 частини першої статті 7 Закону України „Про збір та облік єдиного внеску на

загальнообов'язкове державне соціальне страхування“ від 8 липня 2010 року № 2464–VI (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 2–3, ст. 11) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Сліденка І.Д. та дослідивши матеріали справи, Велика палата Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Суб'єкт права на конституційне подання – Уповноважений Верховної Ради України з прав людини – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), положення пункту 2 частини першої статті 7 Закону України „Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування“ від 8 липня 2010 року № 2464–VI зі змінами (далі – Закон № 2464), якими було встановлено, що єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) нараховується „для платників, зазначених у пунктах 4 (крім фізичних осіб – підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування), 5 та 5¹ частини першої статті 4 цього Закону, – на суму доходу (прибутку), отриманого від їх діяльності, що підлягає обкладенню податком на доходи фізичних осіб. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску на місяць.

У разі якщо таким платником не отримано дохід (прибуток) у звітному кварталі або окремому місяці звітного кварталу, такий платник зобов'язаний визначити базу нарахування, але не більше максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, встановленої цим Законом. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску“.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини зазначає, що через встановлення у пункті 2 частини першої статті 7 Закону № 2464 зобов'язання визначити базу нарахування єдиного внеску платником, який не отримав дохід

(прибуток) у звітному періоді, „відбулось втручання в право приватної власності та право на зайняття підприємницькою діяльністю“.

На переконання автора клопотання, оспорювані положення Закону № 2464 не відповідають положенням частин першої, другої статті 8, частин другої, третьої статті 22, частин першої, четвертої статті 41, частини першої статті 42, частини першої статті 64 Конституції України.

2. Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України Ухвалою від 18 грудня 2019 року відкрила конституційне провадження у цій справі.

3. Велика палата Конституційного Суду України вважає, що конституційне провадження у справі підлягає закриттю з огляду на таке.

За частиною четвертою статті 63 Закону України „Про Конституційний Суд України“ Велика палата Конституційного Суду України закриває конституційне провадження у справі, якщо під час пленарного засідання будуть виявлені підстави для відмови у відкритті конституційного провадження, передбачені статтею 62 цього закону.

Конституційний Суд України розглядає питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) чинних актів (їх окремих положень) (частина перша статті 8 Закону України „Про Конституційний Суд України“).

У процесі розгляду Великою палатою Конституційного Судом України цієї справи до Закону № 2464 були внесені зміни, зокрема Законом України «Про внесення змін до Закону України „Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування“ (щодо усунення дискримінації за колом платників)» від 13 травня 2020 року № 592–ІХ (далі – Закон № 592). У пункті 1 розділу II „Прикінцеві положення“ Закону № 592 зазначено, що „цей Закон набирає чинності з 1 січня 2021 року, крім пункту 5 розділу I цього Закону, що набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування“.

Пунктом 3 розділу I Закону № 592 пункт 2 частини першої статті 7 Закону № 2464 викладено в такій редакції:

„2) для платників, зазначених у пунктах 4 (крім фізичних осіб – підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування), 5 та 5¹ частини першої статті 4 цього Закону, – на суму доходу (прибутку), отриманого від їх діяльності, що підлягає обкладенню податком на доходи фізичних осіб. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску за місяць, у якому отримано дохід (прибуток).

У разі якщо таким платником не отримано дохід (прибуток) у звітному періоді або окремому місяці звітного періоду, такий платник має право самостійно визначити базу нарахування, але не більше максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, встановленої цим Законом. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску“.

Внесеними Законом № 592 змінами скасовано обов’язок фізичних осіб – підприємців (крім тих, які обрали спрощену систему оподаткування, обліку та звітності), осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, та членів фермерського господарства сплачувати мінімальний розмір єдиного соціального внеску за місяці, у яких не було отримано доходу (прибутку).

Таким чином, положення пункту 2 частини першої статті 7 Закону № 2464 в редакції до внесення змін Законом № 592, які були предметом конституційного подання, втратили чинність з 1 січня 2021 року.

Отже, конституційне провадження у цій справі підлягає закриттю згідно з пунктом 5 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – втрата чинності актом (його окремими положеннями), щодо якого порушено питання відповідності Конституції України.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 153 Конституції України, на підставі статей 32, 35, 62, 63, 65, 66, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 48, § 53 Регламенту Конституційного Суду України Велика палата Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Закрити конституційне провадження у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 2 частини першої статті 7 Закону України „Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування“ від 8 липня 2010 року № 2464–VI зі змінами на підставі пункту 5 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – втрата чинності актом (його окремими положеннями), щодо якого порушено питання відповідності Конституції України.

2. Ухвала Великої палати Конституційного Суду України є остаточною.

**ВЕЛИКА ПАЛАТА
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**